

יכול להביא חטאת לשם מה שהוא שפיר קרינן ביה או הודע כמבואר ברמב"ם הלז, ועיין בתוס' בשבועות דף ה ע"א ד"ה ונעלם. וא"כ ממילא כשנתספק אם נודע לו, יכול להתנות עליו וז"ב. ומעתה ממילא ה"ה לענין אשם מעילות בכה"ג, אף אם נימא דאשם בעי ידיעה בתחלה, מ"מ יכול להתנות בספק כזה, וא"כ האיך אמר ר"ע סתם דמביא שתי אשמו, הא משכחת לה שיביא אשם תלוי ויתנה, כגון אם מסופק אם נודע לו שאכל הקדש.

אך הדבר נכון, דהרי הראב"ד ז"ל שם כתב א"כ סיפא דתוספתא קשיא לי דקתני וחוזר ומביא חטאת על הידיעה ותשחט לשם מה שהוא ותאכל. וכתב הכ"מ דגם הרמב"ם מודה לזה, ואף דכבר הביא חטאת, דס"ל דחטאת שמביא ראשונה מכפר קצת, וכשיוודע לו חטאו ויביא חטאת אחרת תגמר הכפרה ע"ש, ולפ"ז ממילא במעילה שפיר אמר ר"ע דמביא לעולם שתי אשמות, דהרי מבואר ברמב"ם ז"ל בהלכות מעילה (פ"א ה"ה) הביא מעילתו עד שלא הביא אשמו לא יצא, וכיון שכן ממילא אם יתוודע לו אח"כ שאכל הקדש אז, ע"כ כשמביא אשם ודאי צריך ג"כ להביא מעילתו עמו שתגמר הכפרה, וכיון שכן אם ירצה להתנות כעת על אשם תלוי ויצטרך להביא מעילתו עמו, ממילא יהיה לו הפסד דמי מעילתו שנותן כעת, כיון דאם יתוודע לו ידיעה ודאית יצטרך להביא מעילתו שנית, ואינו עולה לו מה שמביא מעילתו ואשמו קודם.

ולכך אמר ר"ש סתם דמביא שתי אשמות, משא"כ לר"ט דלא בעי ידיעה בתחלה באשם, א"כ ממילא נגמר הכפרה כעת בשעת תנאו ואינו צריך להביא עוד שנית, ושפיר קאמר מה לזה מביא שתי אשמות, וז"ב עכ"ד הגאון השו"מ ודו"ק היטב.

במשנה: א"ר טרפון, מה לזה מביא שתי אשמות, אלא מביא מעילה וחומשה.

הגאון ר' אברהם גנחובסקי שליט"א הקשה לפי מה שמתבאר מתוס' כתובות (דף ל') דקרן וחומש של הקדש אינו משום כפרה רק תשלומי ממון משום גזל, וממילא בספק שייך לומר המוציא מחבירו עליו הראיה, והא דמחוייב בקרן הוא משום דהביא אשמו עד שלא הביא מעילתו לא יצא, אבל החומש למה הוא מחוייב ליתן לר'

שהוא שייך להכהן ואין להפסיד להכהן בזה חייב על כוית שהוא דבר חשוב דנהי שהתורה לא חייבה אלא דרך אכילה, אבל יסוד החיוב הוא משום שמפסיד להכהן, דאפי' תרומה שנפלה לו מאבי אמו רצון התורה שהכהן יאכלנה, וכן בעולה שהאיסור משום שצריך להקריבו ומפסידו מהקרבה, וכן לפני זריקה וכן בסך בשמן המשחה שהאיסור הוא משום ששמן המשחה צריך למשיחה והוא מפסידו מהן, בכל אלו שיעורו בכזית שמפסיד דבר חשוב, וכזית הוא חשוב.

ולא נשאר אלא לתרץ מיין של מע"ש חוץ לחומה, ונראה דשם אין האיסור משום שמפסידו מאכילה, שהרי בירושלים מצוה לאוכלו, אלא שהתורה רוצה שתאכלנו לפני ה' דהיינו בירושלים ולא מבחוץ והחיוב משום שאין אוכלו בפנים, וכמו שמבפנים שיעור שתיה ברביעית שיהנה ממנו אין לחייבו בחוץ רק ג"כ בשיעור שנהנה בחוץ ולא בפנים ודו"ק. וכ"ז לפ"ד רבנו, אבל מדברי התוס' בזבחים ק"ט א' ד"ה עולה שהעמידו בהך דנסכים דוקא בטובל פתו ביין, נראה שיחלקו גם בתרומה ויגרסו כג"ה הגר"א דשיעורו ברביעית וצ"ע עכ"ד ודפח"ח.

במשנה: ר"ע מחייב על ספק מעילה אשם תלוי וחכמים פוטרים. ומודה ר"ע וכו' א"ר טרפון מה לזה מביא שתי אשמות וכו'.

וכתב הגאון השואל ומשיב זצ"ל בספרו מגן גבורים (סי' א' בשלטי הגבורים ס"ק ט'): לכאורה קשה, האיך אמר ר"ע סתם דאינו מביא מעילתו משום שאי אפשר להתנות הואיל ובעי ידיעה בתחלה, הא מבואר ברמב"ם ז"ל (פ"ב משגגות הלכה ד') חטא ונודע לו חטאתו וחזר ושכחו הרי זה מביא חטאת לשם מה שהוא, ותאכל כשאר חטאות הנאכלות, ע"ש ובכס"מ שכתב דמבואר כן בתוספתא.

ולפי"ז הדבר ברור, דמי שנסתפק אם נודע לו כבר או לא דמביא אשם תלוי, וכיון שכן ממילא בכה"ג שפיר יכול התנות באשם תלוי זה ויאמר אם כבר נודע לי הרי זה לחטאת כפי מה שהוא, ואם עדיין לא נודע לי יהיה במקום אשם תלוי עד שיתוודע לי.

ובזה לא שייך לומר כיון דאין לו ידיעה בתחלה האיך יהיה במקום חטאת, דהרי אם נודע לו כבר אף ששכח כעת,